

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 02 czerwca 2024 r.

WP-I.4131.114.2024

Rada Gminy Celestynów

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 w związku z art. 86 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609, z późn. zm.), zwanej dalej „u.s.g”,

stwierdzam nieważność

załącznika do uchwały Nr 610/2024 Rady Gminy Celestynów z dnia 25 kwietnia 2024 r. *w sprawie powołania Rady Seniorów Gminy Celestynów oraz nadania jej Statutu*

Uzasadnienie

Na sesji, która odbyła się w dniu 25 kwietnia 2024 r. Rada Gminy Celestynów podjęła uchwałę Nr 610/2024 *w sprawie powołania Rady Seniorów Gminy Celestynów oraz nadania jej Statutu.*

W uchwale wskazano, że podstawę prawną do jej podjęcia stanowi przepis art. 5c u.s.g.

W pierwszej kolejności należy zauważyć, że zgodnie z art. 5c ust. 4 i ust. 5 u.s.g:

„4. Gminna rada seniorów składa się z przedstawicieli osób starszych oraz przedstawicieli podmiotów działających na rzecz osób starszych, w szczególności przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz podmiotów prowadzących uniwersytety trzeciego wieku.

5. Rada gminy, tworząc gminną radę seniorów, nadaje jej statut określający w szczególności:

- 1) tryb i kryteria wyboru jej członków,*
- 2) zasady i tryb jej działania,*
- 3) długość jej kadencji, z tym że kadencja nie może trwać dłużej niż kadencja rady gminy, na terenie której funkcjonuje ta rada,*
- 4) zasady wygaśnięcia mandatu i odwołania jej członków*

- dążąc do wykorzystania potencjału podmiotów działających na rzecz osób starszych, a także zapewnienia sprawnego sposobu wyboru członków gminnej rady seniorów.”.

Natomiast zgodnie z § 7 ust. 6 Statutu Rady Seniorów Gminy Celestynów, zwanego dalej „Statutem”, prawo zgłoszenia po jednym kandydacie na członków Rady przysługuje również Wójtowi Gminy Celestynów i Radzie Gminy Celestynów. Na podstawie § 7 ust. 8 pkt 3 Statutu spośród zgłoszonych kandydatów, o których mowa w ust. 5 pkt 1-2 oraz ust. 6, wójt powołuje na członków Rady dwie osoby zgłoszone przez Wójta Gminy Celestynów i Radę Gminy. W myśl § 7 ust. 9 Statutu: *„W przypadku wskazania niewystarczającej liczby kandydatów na członków Rady przez podmioty o których mowa w ust. 5 pkt 1 i 2 Wójt może uzupełnić skład Rady spośród mieszkańców Gminy po konsultacjach przeprowadzonych z organizacjami i jednostkami, które zgłosiły kandydatów w oparciu o ust. 5 pkt 2 oraz Przewodniczącym Rady Gminy.”*. Jak wynika z § 17 ust. 2 Statutu wójt może uzupełnić skład Rady w trakcie kadencji z zachowaniem zasad określonych w § 7 Statutu.

Przywołane przepisy zostały przyjęte z przekroczeniem delegacji ustawowej albowiem art. 5c u.s.g mówi o wyborze członków gminnej rady seniorów, a nie o ich desygnowaniu przez organy gminy. Ponadto, wbrew ustaleniu § 7 ust. 6 Statutu, u.s.g. nie przewiduje powoływania przedstawicieli organów gminy do gminnej rady seniorów. Powyższe powoduje, że ustalenie składu gminnej rady seniorów zostało dokonane z istotnym naruszeniem prawa.

Należy także zauważyć, że w Statucie brak jest przesłanek wygaśnięcia mandatu radnego, a uregulowania tej kwestii w statucie wymaga przepis delegujący do utworzenia gminnej rady seniorów. Oznacza to, że akt prawny przyjęty przez prawodawcę lokalnego nie wypełnia delegacji ustawowej.

Powyższe uchybienia powodują konieczność unieważnienia uchwały w całości.

Niezależnie od powyższego, organ nadzoru wskazuje inne uchybienia zawarte w Statucie. Na podstawie § 3 ust. 3 Statutu: *„Warunki organizacyjne niezbędne do prawidłowej pracy Rady zapewni Wójt.”*. Zgodnie natomiast z art. 5c ust. 8 zdanie pierwsze u.s.g., obsługę administracyjno-biurową gminnej rady seniorów zapewnia urząd gminy. Tm samym przyjęta przez Radę regulacja modyfikuje przepis ustawy.

W § 7 ust. 5 pkt 1 zdanie drugie Statutu w odniesieniu do prawa zgłaszania kandydatów na członków Rady wprowadzono następującą regulację prawną: *„Warunkiem jest lista poparcia zawierająca imię i nazwisko, adres zamieszkania i numer PESEL oraz podpisy 15 osób wskazujących kandydata na członka Rady.”*.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 lit. c i e oraz ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz. U. UE. L. z 2016 r. 119.1), przetwarzanie

jest zgodne z prawem wyłącznie w przypadkach, gdy - i w takim zakresie, w jakim - spełniony jest

co najmniej jeden z poniższych warunków: przetwarzanie jest niezbędne do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze lub przetwarzanie jest niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi. Podstawa przetwarzania, o którym mowa w ust. 1 lit. c i e, musi być określona w prawie Unii lub w prawie państwa członkowskiego, któremu podlega administrator. Cel przetwarzania musi być określony w tej podstawie prawnej lub, w przypadku przetwarzania, o którym mowa w ust. 1 lit. e - musi być ono niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi. Podstawa prawna może zawierać przepisy szczegółowe dostosowujące stosowanie przepisów niniejszego rozporządzenia, w tym: ogólne warunki zgodności z prawem przetwarzania przez administratora; rodzaj danych podlegających przetwarzaniu; osoby, których dane dotyczą; podmioty, którym można ujawnić dane osobowe; cele, w których można je ujawnić; ograniczenia celu; okresy przechowywania; oraz operacje i procedury przetwarzania, w tym środki zapewniające zgodność z prawem i rzetelność przetwarzania, w tym w innych szczególnych sytuacjach związanych z przetwarzaniem, o których mowa w rozdziale IX.

W odniesieniu do kwestii żądania na liście poparcia danych w postaci numeru PESEL, organ nadzoru uznaje, że takie żądanie narusza istotnie zasadę niezbędności. W ocenie organu nadzoru żądanie podania ww. danej przez wnioskodawcę jest zbyt daleko idące, skutkujące wprost naruszeniem wskazanych powyżej przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy.

Ponadto, w odniesieniu do numeru PESEL, należy zwrócić uwagę, że wprowadzenie obligatoryjności podania danych w powyższym zakresie skutkuje w konsekwencji ograniczeniem kręgu wnioskodawców, wykluczając osoby, które nie mają nadanego numeru PESEL. Numer PESEL jest krajowym numerem identyfikacyjnym, który powinien podlegać szczególnej ochronie (art. 87 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy nr 95/46/WE).

Powyższe znajduje wyraz w orzecznictwie sądowym dotyczącym kwestii żądania numeru PESEL:

- *„(...) nieuprawnione było zobowiązanie wnioskodawcy do wskazania numeru PESEL, numeru telefonu i e-maila. Zasadnie organ nadzoru podniósł, że używanie numeru PESEL na potrzeby oznaczenia strony postępowania administracyjnego, w przypadku gdy brak jest przepisu wprost stanowiącego podstawę dla przetwarzania tej danej, jest nadmiarowe i niezgodne z zasadą minimalizacji danych wyrażoną w art. 5 ust. 1 lit. c RODO. Zgodnie z tym przepisem, dane osobowe muszą być adekwatne, stosowne oraz ograniczone do tego, co niezbędne do celów, w których są przetwarzane („minimalizacja danych”). Numer PESEL, stanowi krajowy numer identyfikujący osoby fizyczne, o jakim mowa w art. 87 RODO. Nie ulega zatem wątpliwości, że podlega on szczególnej ochronie, bowiem jak wskazuje się w piśmiennictwie, prawodawca unijny wprowadził omawianą regulację, mając na uwadze fakt, iż wykorzystywanie uniwersalnych identyfikatorów osobowych może stwarzać różnego rodzaju zagrożenia w sferze ochrony danych osobowych (P. Fajgielski [w:] Komentarz do rozporządzenia nr 2016/679 w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) [w:] Ogólne rozporządzenie o ochronie danych. Ustawa o ochronie danych osobowych. Komentarz, Warszawa 2018, art. 87.” (wyrok WSA w Warszawie z 15 grudnia 2020 r. sygn. akt II SA/Wa 492/20),*
- *„(...) informacje objęte numerem PESEL należą do kategorii danych osobowych, co oznacza, że podlegają one ochronie przewidzianej w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (RODO). Dlatego też przetwarzanie danych osobowych może być dokonane gdy jest niezbędne do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze oraz jest niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi (art. 6 ust. 1 lit. c) i e) RODO). Według zaś art. 5 ust. 1 lit. c ww. rozporządzenia dane osobowe muszą być adekwatne, stosowne oraz ograniczone do tego, co niezbędne do celów, w których są przetwarzane ("minimalizacja danych").” (wyrok WSA w Rzeszowie z 28 sierpnia 2019 r. sygn. akt II SA/Rz 683/19),*
- *„Wskazać ponadto należy, na co trafnie zwrócił uwagę organ nadzoru przez odwołanie się do stanowiska WSA we Wrocławiu wyrażonego w wyroku z dnia 10 maja 2013 r. o sygn.*

akt III SA/Wr 140/13, że informacje objęte numerem PESEL należą do kategorii danych osobowych, co oznacza, że podlegają one ochronie przewidzianej w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych, która w art. 23 ust. 1 pkt 2 i 4 stanowi, że przetwarzanie danych jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa lub do wykonania określonych zadań realizowanych dla dobra publicznego.” (wyrok WSA w Gliwicach z 29 marca 2017 r. sygn. akt II SA/GI 106/17).

Należy także zauważyć, że podanie wskazanej danej jest w myśl kwestionowanej uchwały niezbędne w celu możliwości kandydowania do rady seniorów. W konsekwencji brak podania tej danej lub jej nieposiadanie powodują nieuprawnione nałożenie na wnioskodawców nieprzewidzianego ustawą warunku, od którego de facto uzależniona jest możliwość bycia wybranym do rady seniorów.

Wziąwszy powyższe okoliczności pod uwagę, organ nadzoru stwierdza nieważność uchwały w całości, co na mocy art. 92 ust. 1 u.s.g. skutkuje wstrzymaniem jej wykonania, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia.

Gminie, na podstawie art. 98 ust. 1 u.s.g., służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 30 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego wnoszona za pośrednictwem organu, który skarżone orzeczenie wydał.

WOJEWODA MAZOWIECKI

Mariusz Frankowski

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/